

PUNCTE DE VEDERE ALE GUVERNULUI

Nr. crt.	TITLU PROPUNERE LEGISLATIVĂ / NR. ÎNREGISTRARE/ INIȚIATORI	OBIECT DE REGLEMENTARE	MINISTERE SI INSTITUȚII VIZATE	PUNCTUL DE VEDERE AL GUVERNULUI	MOTIVARE
2. 598 2015	<p>Propunere legislativă privind modificarea și completarea Legii notarilor publici și a activității notariale nr.36/1995</p> <p>B 425/2015</p> <p>Bumbu Octavian-Liviu - senator UNPR; Melinte Ion - deputat PSD</p>	<p>Inițiativa legislativă vizează amendarea Legii nr. 36/1995, în sensul introducerii unei noi forme de exercitare a funcției de notar public, și anume, cea de <i>birou public</i>. Promovarea inițiativei legislative, potrivit <i>Expunerii de motive</i>, este determinată de faptul că „În România costul real al serviciilor notariale este mult mai mare decât în celelalte state membre ale Uniunii Europene” și are ca scop „deschiderea pieței notarilor ca o alternativă la intensificarea competiției și eliminarea eventualelor înțelegeri în stabilirea onorariilor”.</p>	• MJ	<u>nu susține în forma prezentată</u>	Potrivit argumentelor comunicate de Ministerul Justiției prin adresa nr. 6/75033/16.10.2015 (anexată).

MINISTERUL JUSTITIEI

Amexă la poz. 1 la tabelul de Senat
(Bp. 425/2015, 4 pag.)

Nr. 9151 / D.R.P. 5287/2015
Data 19/10.2015

In te

Nr. 6/75033/2015
16.10.2015

Către: domnul Eugen NICOLICEA

Ministru Delegat pentru Relația cu Parlamentul

Departamentul pentru Relația cu Parlamentul

Ref: la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii notarilor publici și a activității notariale nr. 36/1995

Stimate domnule ministru,

Urmare adresei dumneavoastră nr. 8000F/DRP/11.09.2015 prin care ne-ați transmis propunerea legislativă mai sus menționată, inițiată de domnii senatori PSD Liviu Octavian Bumbu și Ion Melinte, vă comunicăm următoarele:

I. Din Expunerea de motive care însoțește inițiativa legislativă parlamentară rezultă că inițiatorii acesteia propun modificarea și completarea dispozițiilor Legii nr. 36/1995 a notarilor publici și a activității notariale, întrucât *“în România costul real al serviciilor notariale este mult mai mare decât în celelalte state membre ale Uniunii Europene”*. Totodată, potrivit inițiatorilor propunerii legislative, aceasta urmărește *“deschiderea pieței notarilor ca o alternativă la intensificarea competiției și eliminarea eventualelor înțelegeri în stabilirea onorariilor.”*

În legătură cu această inițiativă legislativă, precizăm în primul rând că, în vederea formulării propriului punct de vedere, Ministerul Justiției a consultat Uniunea Națională a Notarilor Publici din România (*în continuare UNNPR*), entitate care a formulat o serie de observații cu privire la inițiativa legislativă.

II. În ceea ce privește soluțiile legislative propuse, formulăm următoarele observații:

Soluțiile legislative instituite prin propunerea legislativă au în vedere crearea unei noi forme de organizare a profesiei de notar public - alături de biroul individual și societatea profesională -, respectiv biroul public, în care urmează a - și exercita activitatea un notar public de stat, angajați cu studii superioare și personal auxiliar. De asemenea, autorii inițiativei legislative propun completarea, în mod corespunzător, a dispozițiilor art. 5 alin. (1) și (2) din Legea notarilor publici și a activității notariale nr. 36/1995, republicată, cu două dispoziții referitoare la modalitățile specifice de individualizare ale fiecărei forme de organizare a profesiei.

Raportând dispozițiile conținute de inițiativa legislativă la intenția declarată de reglementare a inițiatorilor, respectiv scăderea costurilor serviciilor notariale și deschiderea pieței notarilor, apreciem că **modificările legislative propuse nu corespund intenției de reglementare**, fiind necesară clarificarea, de către inițiatorii propunerii legislative, a modalității efective în care înființarea unei noi forme de organizare a profesiei

Str. Apolodor nr. 17, sector 5, 050741 București, România
Tel. +4 037 204 1999
www.just.ro

Pagina 1 din 4

COD: FS-01-03-ver.2

MINISTERUL JUSTIȚIEI

- biroul public, în care urmează să își desfășoare activitatea un notar public de stat, va conduce la atingerea scopului urmărit de inițiatori.

Aceasta în condițiile în care inițiatorii propuneri legislative nu instituie nicio altă modificare la nivelul modalității de dobândire a calității de notar public/notar public stagiar sau modalitatea de stabilire a onorariilor percepute pentru serviciile notariale prestate. Tot astfel, suspendarea din funcție, încetarea calității de notar public de stat, dar și modalitatea de angajare a răspunderii acestuia ori controlul activității notariale vor urma același regim juridic.

Din această perspectivă, inițiativa legislativă este neclară și incompletă, întrucât se propune crearea unei noi instituții, aceea a notarului public de stat, dobândirea acestei calități, precum și desfășurarea activității urmând însă a fi guvernate de aceleași reguli ca și în cazul notarilor publici. În acest sens, cu referire la art. II din inițiativa legislativă, având ca obiect de reglementare instituirea termenului pentru regulamentul de punere în aplicare a legii, precizăm că un eventual regim juridic diferit pentru noua categorie profesională ce se dorește a fi instituită nu poate fi conturat prin norme juridice cu caracter terțiar - ordin al ministrului justiției.

În plus, în cadrul instrumentului de prezentare ce însoțește inițiativa legislativă se face referire la *"date care arată că România are cel mai ridicat cost real al serviciilor notariale din 21 de state membre ale Uniunii Europene analizate"*, fără însă a fi precizată sursa informațiilor oferite. Cu privire la acest aspect, în punctul de vedere emis de UNNPR se arată că *"situația gravă a pieței notarilor din România în raport cu alte țări din UE, evocată în expunerea de motive formulată de inițiatorii propunerii legislative, este o afirmație bazată, cel mai probabil, pe un studiu din anul 2009 al Consiliului Concurenței, față de care UNNPR a luat poziție la momentul respectiv; (...)acel studiu se baza pe raportarea costului unor servicii notariale la salariul pe care îl are un român comparat cu cel al unui german sau francez. Nivelul dezvoltării economice al țării nu poate fi însă imputat notarilor publici, ori că în România un salariu este exponențial mai mic decât în Germania."*

În ceea ce privește crearea instituției notarului public de stat care să funcționeze în cadrul unei noi forme de organizare a profesiei, biroul public, arătăm că Legea nr. 36/1995 a instituit, încă de la apariția acesteia, un nou sistem de organizare și funcționare a profesiei de notar public și a îndeplinirii activității notariale, acest sistem fiind consolidat prin modificările și completările care au fost aduse acestui act normativ. Din această perspectivă, apreciem că propunerea legislativă constituie un regres față de reglementarea în vigoare, reprezentând o revenire parțială la instituția notariatelor de stat, fără însă ca noua reglementare să aibă o justificare obiectivă a soluțiilor propuse.

În acest sens, în cadrul punctului de vedere exprimat de UNNPR se arată că *"propunerea creării unor birouri notariale de stat ar fi unică în Europa democratică (...). Legea nr. 36/1995 a restituit dreptului civil din România componenta sa funcțională de Justiție preventivă exercitată prin intermediul notariatului public, existent în Transilvania și în Vechiul Regat, iar apoi în România Mare. Această tradiție juridică a fost întreruptă în perioada de naționalizarea înfăptuită de regimul comunist. (...)rațiunile care au dus la etatizarea serviciului public efectuat de notari au ținut de imperativul controlului strict din partea regimului totalitar asupra proprietății private și a circuitului civil al acesteia."*

MINISTERUL JUSTIȚIEI

Astfel, în conformitate cu principiile de îndeplinire a activității notariale și de exercitare a profesiei de notar public, astfel cum acestea sunt instituite prin Legea nr. 36/1995, notarul public are statutul unei funcții autonome, acesta fiind investit să îndeplinească un serviciu de interes public.

Astfel, arătăm că sintagma „*serviciu de interes public*” trebuie privită în contextul atribuțiilor specifice funcției de notar public (a competenței materiale funcționale a acestei profesii), dar și prin prisma rolului notarului public în sistemul juridic național.

Prin urmare, notarii publici pot fi considerați, în lumina reglementărilor naționale, exponenți ai exercitării autorității publice, în domeniile specifice de competență, fiindu-le delegată, prin voința legiutorului, îndeplinirea unui serviciu de interes public și a unei funcții ce implică exercițiul autorității de stat¹.

Așadar, deși are în vedere și ocrotirea unor interese private, activitatea desfășurată de notarii publici nu corespunde numai acestui scop, ci presupune și realizarea unui serviciu de interes public, fapt consacrat, de altfel, în mod expres, la nivel legislativ, în reglementarea cadru care guvernează fiecare dintre aceste două profesii.

Activitatea notarială se înglobează în conceptul de funcție publică, autonomă², notarul fiind investit să îndeplinească un serviciu de interes public pe baza unui mandat instituit prin lege.

Un considerent care trebuie menționat constă în faptul că o parte din activitatea notarială este îndeplinită, în anumite condiții, de către alte organe și instituții ale administrației statale, respectiv:

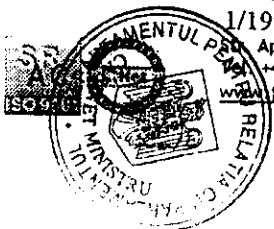
- secretarii consiliilor locale, în localitățile unde nu funcționează birouri notariale;
- misiunile diplomatice și oficiile consulare ale României.

În raport cu cele invocate în cadrul instrumentului de prezentare a proiectului de act normativ cu privire la costurile ridicate ale serviciilor notariale, arătăm că, potrivit legii, notarii publici au dreptul la onorarii pentru fiecare serviciu prestat, acestea fiind stabilite, prin ordin al ministrului justiției, la propunerea Consiliului UNNPR, în funcție de următoarele criterii (art. 56 alin. 1 lit. c din Legea nr. 36/1995):

1. timpul și volumul de muncă solicitată pentru îndeplinirea actului sau procedurii;
2. natura, noutatea și dificultatea actului sau procedurii;
3. obținerea de date și informații suplimentare sau lucrarea cu experți ori cu alți specialiști impusă de natura, obiectul, complexitatea și dificultatea actului;
4. constrângerile de timp în care notarul este obligat de împrejurările actului sau procedurii să acționeze pentru a asigura servicii legale performante;
5. termenele de arhivare a actelor și procedurilor notariale;
6. locul îndeplinirii actului sau procedurii;
7. răspunderea notarului public, prin raportare și la valoarea actului sau procedurii.

¹ Savelly Zilberstein, V. M. Ciobanu „Tratat de executare silită”, editura Lumina Lex, București, 2001, pag. 88 și urm. (autorii fac referire atât la profesia de executor judecătoresc cât și la cea de notar public);

² M. Mihail, „Unele considerații privind natura juridică a activității notariale”, în Buletinul notarilor publici, nr. 1/1996, pag. 14.

MINISTERUL JUSTIȚIEI

Cu privire la onorariile percepute pentru serviciile notariale, în punctul de vedere exprimat de UNNPR se arată că acestea *“garantează accesul în condiții de cost corecte și egale la serviciile notariale pentru toți beneficiarii acestora, indiferent de gradul de bunăstare al fiecăruia, (...) precum și funcționarea birourilor notariale în zone unde altfel nu ar fi fezabile din punct de vedere economic și implicit accesul universal al cetățeanului la serviciul juridic”*.

Totodată, se subliniază faptul că *“în condițiile economice din România, este firesc ca onorariile practicate de notarii publici să fie similare și orientate către minimul prevăzut de lege. În state precum Austria, Franța, Germania sau Belgia, tarifele notariale sunt maximele sau fixe. Astfel, clientul va plăti același onorariu indiferent de notarul pe care îl alege pentru îndeplinirea serviciului solicitat.”*

În acest context, sunt relevante și prevederile art. 66 din Legea nr. 36/1995 care permit, prin excepție de la regula generală în materie, ca ministrul justiției să poate stabili, la propunerea Consiliului Uniunii, acte și proceduri notariale pentru care onorariul se stabilește liber, între notarul public și solicitant.

Concluzionând, soluțiile legislative propuse reprezintă un regres față de reglementarea în vigoare în materia exercitării profesiei de notar public și a desfășurării activității notariale, sunt neclare, incomplete și nu corespund intenției de reglementare, astfel cum aceasta este reflectată în cadrul instrumentului de prezentare al proiectului de act normativ.

Având în vedere cele menționate mai sus, considerăm că inițiativa legislativă parlamentară nu poate fi susținută în forma propusă.

Cu deosebită considerație,

pentru ministrul justiției, Robert - Marius CAZANCIUC, semnează

Liviu STANCU

Secretar de Stat

